

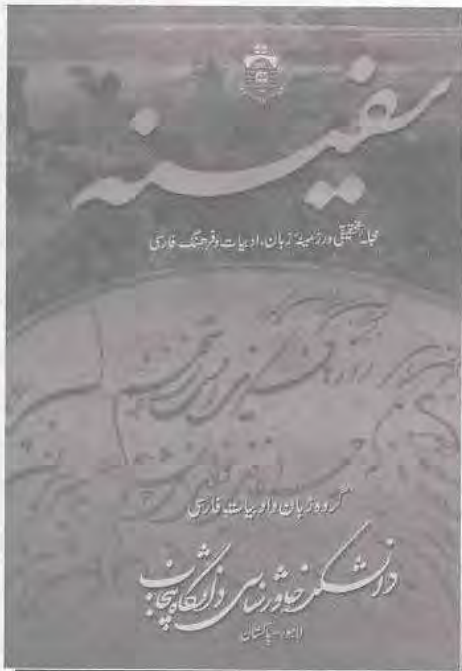
معرفی نشریات

اقبال است که دو سوم سروده‌هایش به زبان فارسی است. این زبان غنی، نزدیک به نهصد سال از غزنویان تا تیموریان متأخر، زبان علمی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و رسمی شبه‌قاره بوده و به فرهنگ و تمدن این سرزمین فراوان خدمت کرده است. هزاران نسخه خطی در دانش‌های گوناگون به زبان فارسی در کتابخانه‌های عمومی و شخصی پاکستان نگهداری می‌شود که نشانگر اثر و نفوذ این زبان در گذشته این منطقه است. امید است که سفینه در نگهداری، معرفی و احیای این میراث فرهنگی ارزشمند، نقش خود را ایفا کند.

سفینه سالی دو بار انتشار می‌یابد. سرپرست آن ژنرال ارشد محمود (رئیس دانشگاه پنجاب لاهور)، سردبیر آن دکتر محمد سلیم مظهر (مدیر گروه زبان

سفینه (مجله تحقیقی در زمینه زبان و ادبیات و فرهنگ فارسی، گروه زبان و ادبیات فارسی دانشکده خاورشناسی دانشگاه پنجاب، لاهور پاکستان)، شماره ۱، ۱۳۸۲. شماره ۲، ۱۳۸۳. شماره ۳، ۱۳۸۴.

دانشکده خاورشناسی دانشگاه پنجاب لاهور، در زمینه تدریس زبان و ادبیات فارسی از سابقه‌ای درخشان برخوردار است و به وجود ایران‌شناسان و محققان مشهور زبان و ادبیات فارسی، همچون مولوی محمد شفیع و حافظ محمود شیرانی مفتخر است. خوشبختانه سنت تدریس و تحقیق در زبان و ادبیات فارسی هنوز در این دانشکده با قوت و علاقه تمام مستدام است و استادانی چون سلیم مظهر، معین نظامی، نجم الرشید و ... به تدریس و تحقیق در زبان و ادبیات فارسی می‌پردازند، و مجله سفینه حاصل همین تحقیق و اشتیاق است. تا کنون از سوی دانشکده خاورشناسی، دو نشریه اورینتل کالج مگزین و تحقیق منتشر شده، که در آنها مقالات مربوط به زبان و ادب فارسی به زبانهای اردو و انگلیسی است و با انتشار سفینه می‌توان گفت که این مجله پس از دانش (نشریه مرکز تحقیقات فارسی ایران در پاکستان)، دومین نشریه فارسی زبان است که در پاکستان منتشر می‌شود و آینه‌ای است برای انعکاس نظریات و گفتارهای محققان زبان و ادبیات فارسی در پاکستان و ... طبق گفته سردبیر این مجله، دکتر سلیم مظهر، هدف از چاپ سفینه بررسی مسائل زبان، ادبیات و فرهنگ فارسی، به ویژه در منطقه شبه قاره و ترویج افکار پرچمدار وحدت و بیداری مسلمانان جهان و شاعر ملی پاکستان، علامه محمد

و ادبیات فارسی دانشکده خاورشناسی دانشگاه (پنجاب)، و شورای مشاوران عبارتند از: دکتر معین نظامی، دکتر نجم الرشید، دکتر محمد ناصر، دکتر سید محمد فرید صابر.

موضوع جستارها و گفتارهای چاپ شده در مجله سفینه بدین قرار است: ۱. ادبیات کهن فارسی. ۲. ادبیات معاصر فارسی. ۳. زبان و ادبیات فارسی در شبه قاره. ۴. رسائل کوتاه خطی (عرفانی ادبی).

خراسان (مجله مطالعات زبان و ادبیات آکادمی علوم افغانستان، مرکز زبانها و ادبیات، انستیتوت زبان و ادب دری)، دوره سوم، شماره ۲، جوزا سرطان ۱۳۸۴.

نخستین شماره مجله ادبی هنری خراسان، که به گروه زبان و ادبیات دری آکادمی علوم افغانستان متعلق است، در سال ۱۳۵۱ انتشار یافت و مدیریت آن را غلامحسین فرمند برعهده داشت. در سالهای بعدی انتشار مجله، رضا مایل هروی، ناصر رهیاب و عبدالجلیل پولادیان، هر یک چندی مدیر مسئول آن بودند. در این مجله، گفتارها و جستارهای محققان و استادان مشهور ایران، شبه قاره، افغانستان و گاه ایران شناسان ناموری چون یرژی بچکا انعکاس می یافت. شماره ۴-۵ از سال پنجم خراسان (مهر دی ۱۳۶۴) ویژه نامه بیدل دهلوی است و مقالات نوشته شده درباره بیدل، در آن روزگار، گامی بزرگ در شناخت این شاعر، شعر و افکار و احوال او تلقی می شود.

با وجود فراز و نشیبها و افت و خیزهای بسیار در عرصه سیاست، فرهنگ و اجتماع افغانستان، خوشبختانه این مجله به سومین دوره از انتشار خود رسیده و شماره ۶۱ آن با مدیریت محمد سرور پاکفر، و معاونت سید حامد هاشمی، و گروه تحریریه: دکتر محمد یعقوب واحدی، پوهاند دکتر محمد حسین یمینی، پوهاند دکتر عبدالقیوم قویم، غلامحسین فرمند، محمد آصف گلزاد و محمد سرور پاکفر، به چاپ رسیده است. عناوین چاپ شده در این شماره چنین است:

فشرده ای از نکات زبانی مولوی بلخی در دیوان کبیر و مثنوی معنوی: پوهاند دکتر محمدحسین یمینی.
بازتاب مقاومت در شعر معاصر دری (بخش دوم): پوهاند دکتر عبدالقیوم قویم.
تذکره نویسی معاصر به ارتباط شعر دری افغانستان (بخش دوم): سر محقق عبدالله بختانی خدمتگار.

مهندات اولین مجموعه از سلسله مجموعه های مطالعات زبان و ادب فارسی در شبه قاره، تحت عنوان «مهندات» به اهتمام سیدعبدالرضا موسوی تدوین یافته و شامل رسالات و مقالات زیر است:
سخن نخست، سیدعبدالرضا موسوی ادبیات:

۱. حکیم حاذق گیلانی و گزیده شعرهای او: زنده یاد احمد گلچین معانی
۲. نامه های تاج الدین اختسان دهلوی و ارتباط او با عمادالدین فقیه کرمانی: بهروز ایمانی
۳. احوال و آثار سید سراج الدین خراسانی، معروف به سراجی: نوشته پروفسور نذیر احمد، ترجمه دکتر فرهاد ساسانی
۴. هند و هندو در آثار نظامی گنجهای: دکتر بهروز ثروتیان

ادبیات فارسی در هند و تاریخ اسلامی هند در سالهای ۳ ۱۳۸۲
 ۲. فهرستواره مقالات منتشره مربوط به زبان و ادبیات فارسی در هند و تاریخ اسلامی هند در سالهای ۳ ۱۳۸۲
 ۳. فهرستواره پایان نامه‌های تحصیلی درباره زبان و ادبیات فارسی در شبه قاره (الف: دانشگاه‌های ایران)

لازم به ذکر است که مهندات از طرف دفتر زبان و ادب فارسی در شبه قاره (حوزه هنری پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی)، انتشار خواهد یافت. مجلد دوم این مجموعه در دست آماده سازی و ساماندهی است.

۵. قطعات و معنیات ملک الشعراء شیخ ابوالفیض فیضی آگرهای: سید عبدالرضا موسوی
 ۶. رای رایان آنندرام مخلص: شکیل اسلم بیگ
 ۷. سراپا و بحر طویل توفیق کشمیری: ذبیح الله حبیبی نژاد
 ۸. منبع الانهار: ملا ملک محمد قمی، تصحیح علیرضا قوجه زاده

بخش ویژه (بیدل دهلوی):

۱. مطالعه بیدل در پرتو اندیشه‌های برگسون: اقبال لاهوری، با مقدمه و تدوین تحسین فراقی، ترجمه علی بیات
 ۲. معرفی شرحی از دیوان بیدل، از مؤلفی ناشناخته: سید عبدالرضا موسوی
 ۳. تخمیسات قندی آغا بر چند غزل بیدل: معصومه طالبی
 ۴. تصویر بیرنگ (شرح یک غزل بیدل): محمد کاظم کاظمی

تاریخ:

۱. فتوحات فیروزشاهی: به اهتمام سیدسعید میرمحمد صادق

علوم و فنون:

۱. سنت باغهای ایرانی در شبه قاره هند: دکتر محمد مهدی توسلی
 ۲. تفریح القلوب: تألیف احمدالله مدراسی: تصحیح سید حسین رضوی برقی
 ۳. تأثیر و دگرگونی مضامین و قواعد تصویری ایرانی در نقاشی مینیاتور مغول: میراکاره، ترجمه مریم صابری پور نوری قام

فهرستگان:

۱. فهرستواره کتب منتشره مربوط به زبان و

